

Forsyningstilsynet
Journalnummer 21/01999
post@forsyningstilsynet.dk
Med kopi til
Søren Lorenz Rask Søndergaard
slrs@forsyningstilsynet.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Høringssvar

7. februar 2022
Side 1/6

Vedr.: Høring over Energinets metode for indkøb af modhandelsenergi

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dansk Fjernvarme mener ikke, at den foreslåede metode for modhandel lever op til intentionen i elmarkedsforordningen og er dermed ikke i overensstemmelse med forordningens krav om kapacitet på samkøringslinjer. I det følgende uddybes baggrunden herfor, og metodens konsekvenser for markedsfunktionen og systemets udvikling beskrives.

Dansk Fjernvarme har i høringssvaret valgt at fokusere på den foreslåede metodes reelle betydning for elmarkedets funktion i forhold til hensigten med elmarkedsforordningens krav. Uenighed om tolkning af de gældende rammer og aftaler¹ viser, at reglerne nødvendigvis må læses i relation til lovgivernes hensigt.

Formålet med elmarkedsforordningen (2019/943) artikel 16(8)

Af elmarkedsforordningen (2019/943) artikel 16(8) fremgår det, at transmissionssystemoperatører såsom TenneT (DE) og Energinet, ikke må begrænse den mængde af kapacitet på samkøringslinjerne, der skal stilles til rådighed for markedsdeltagere. Kravet anses for overholdt, når minimum 70% af transmissionskapaciteten stilles til rådighed for markedsdeltagere. I det følgende refereres der til dette krav, når "70% reglen" omtales.

Dansk Fjernvarme noterer sig, at elmarkedsforordningen ikke eksplicit angiver, i hvilke elmarkeder kapaciteten på samkøringsforbindelserne skal stilles til rådighed. Hverken Day-ahead eller Intraday markederne nævnes direkte, og Dansk

¹ Det bemærkes, at Energinet selv påpeger i deres materiale, at metoden kun kan godkendes, såfremt forordning (EU) 2019/943 artikel 16, stk. 8 kun er gældende for Day-ahead tidsrammen og at metoden derfor udelukkende beror på Energinets egen vurdering af, hvordan forordningen skal tolkes.

Fjernvarme mener derfor, at Forsyningstilsynet må forholde sig til formålet med reglen.

7. februar 2022
Side 2/6

Det overordnede mål med elmarkedsforordningen, som fastlagt i artikel 1, er at sikre velfungerende, integrerede elektricitetsmarkeder.

Kommissionens formål med 70 % reglen er at sikre fri handel på tværs af landegrænserne i Europa. For nærmere at forstå bevæggrundene herfor, kan det blandt andet af Europa-Parlamentets tredje rapport [Cost of non-Europe²](#) læses, at et mere fysisk integreret indre energimarked kan levere årlige effektivitetsgevinster på mindst 250 mia. euro. I Kommissionens [evalueringsrapport³](#) fra 2016 konkluderes det dog at der stadig eksisterer hindringer for yderligere markedsintegration blandt andet på grund af ineffektiv brug af samkøringslinjer.

Formålet med 70% reglen er således at styrke den grænseoverskridende handel med el, og hvor indenlandske flaskehalse i transmissionsnettene begrænser de fysiske udvekslingsmuligheder, forpligtes transmissionssystemoperatørerne til at stille virtuel handelskapacitet til rådighed for markedsdeltagerne.

Transmissionssystemoperatørerne skal efterfølgende modhandle, således at den fysiske udveksling overholder nettets begrænsninger.

Med den nuværende model for modhandel stilles den virtuelle handelskapacitet til rådighed for markedsdeltagerne i spotmarkederne helt indtil disse lukker 1 time før driftstimen. TSO'erne sikrer derefter overholdelse af de fysiske begrænsninger ved modhandel i regulerkraftmarkedet, hvor TSO'erne er eneste købere (single buyer market). Den nuværende model stiller således minimumkapaciteten til rådighed i hele det tidsrum, hvor markedet er åbent for kommercielle markedsdeltagere.

²https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536364/EPRS_STU%282015%29536364_EN.pdf

³ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:20674470-b7b9-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF

Ved at flytte Energinets modhandel til Intraday markedet vil kommercielle aktører kun kunne udnytte den virtuelle handelskapacitet indtil Day-ahead markedet lukker kl. 12:00 dagen i forvejen. Når Energinet modhandler i Intraday markedet, vil en stor del af den sydgående handel fra Day-ahead markedet allerede blive rullet tilbage, mens markedet for kommerciel handel fortsat pågår. Så udover, at den virtuelle handelskapacitet kun stilles til rådighed indtil kl. 12:00 dagen i forvejen, vil en stor del af de sydgående handler blive modhandlet i markedet, mens det endnu er åbent for de kommercielle markedsdeltagere.

7. februar 2022

Side 3/6

Den foreslåede modhandelsmodel sikrer således ikke markedsdeltagerne adgang til den minimale transmissionskapacitet i de relevante spotmarkeder, og Dansk Fjernvarme vurderer, at ændringen vil reducere værdien af modhandel i en sådan grad, at metoden ikke længere lever op til formålet med 70% reglen.

Kommissionens forståelse af 70% reglens gyldighed

DG ENER erkender, at det i dag ikke eksplicit fremgår af elmarkedsforordningen eller CACM, at 70% reglen gælder i både Day-ahead og Intraday markederne. Det er DG ENER's mål at få et eksplicit krav herom med i CACM version 2.0.

DG ENER understreger vigtigheden af et eksplicit krav med Intraday markedets voksende betydning for elmarkedets effektivitet og evne til at balancere elsystemet på tværs af landegrænser i takt med den voksende andel af variabel elproduktion fra vindkraft og solceller. Med 70% kravet gældende i Day-ahead alene vil Intraday handelen på tværs af grænserne stort set ingen rolle kunne spille.

DG ENER har, ifølge Dansk Fjernvarmes oplysninger, indledt drøftelser med ENTSO-E om, at få et eksplicit krav om 70% transmissionskapacitet på samkøringsforbindelser i Intraday tidsrammen med i CACM version 2.0.

Forståelsen af, at 70% reglen også bør gælde i Intraday tidsrammen understøttes af TenneT's commitment (TC) overfor DG COMP (Proposal of Commitment under Article 9 of Council Regulation (EC) No. 1/2003)⁴ og Kommissionens accept heraf

⁴ https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_462_3.pdf

(CASE AT.40461 – DE/DK Interconnector)⁵. TenneT forpligter sig i førstnævnte dokument til at stille transmissionskapaciteten til rådighed i "spot markets" (bemærk flertal), hvilket omfatter de to spotmarkeder Day-ahead og Intraday. DG COMP bekræfter overfor Dansk Fjernvarme, at "spot markets" også i denne sammenhæng skal forstås som Day-ahead og Intraday markederne. DG COMP tager imidlertid ikke stilling til fordelingen af transmissionskapaciteten mellem de to spotmarkeder.

En fordeling med al kapacitet i Day-ahead og følgelig ingen i Intraday vil leve op til kravet i aftalen, blot transmissionskapaciteten er til rådighed for markedsdeltagerne. Den nuværende metode med modhandel i regulerkraftmarkedet lever op til dette krav.

Den foreslåede metode med modhandel i Intraday markedet vil imidlertid ikke leve op til kravet, da en stor del af den transmissionskapacitet, der stilles til rådighed i Day-ahead rulles tilbage med modhandelen allerede i Intraday. Den resulterende transmissionskapacitet, der stilles til rådighed for markedsdeltagerne, vil derfor i praksis blive betydeligt mindre og dermed ikke overholde 70% reglen.

Indførelsen af den foreslåede metode vil i praksis betyde, at de to spotmarkeder Day-ahead og Intraday vil tilbyde meget forskellige vilkår med hensyn til handel mellem DK1 og DE. Det vil give incitamenter til spekulative handler imellem de to markeder og anledning til en uhensigtsmæssig prisdannelse.

Dansk Fjernvarme skal her opfordre Forsyningstilsynet til en dialog med DG COMP om formålet med 70% reglen og tolkningen af den indgåede aftale med TenneT om modhandel mellem DK1 og DE, inden der træffes afgørelse vedrørende Energinets forslag.

Markeds- og systemmæssige konsekvenser af den foreslåede model

Prispåvirkning

Den foreslåede modhandel i Intraday markedet åbner for spekulative handler for markedsaktører, der ikke nødvendigvis råder over fysiske anlæg. Med viden om

⁵ https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_461_3.pdf

Energinets behov for modhandel af dominerende omfang i Intraday markedet og dennes betydning for prisdannelsen i begge markeder, kan markedsaktører spekulere i at flytte handel mellem Day-ahead og Intraday tidsrammerne.

7. februar 2022
Side 5/6

Eksempelvis vil markedsdeltagere sandsynligvis ofte med fordel kunne sælge i Day-ahead og købe en tilsvarende mængde tilbage i Intraday. Ligeledes vil den resulterende prisdannelse sandsynligvis åbne mulighed for fortjeneste ved at lade ubalancer overføre til balancemarkedet.

Dansk Fjernvarme frygter, at prispåvirkningen af disse handler kan blive væsentlig større end anslået af Energinet, til skade for både elmarkedets effektivitet og investeringsincitamenter.

Foruden en bevidst spekulation mod at overføre ubalancer til balancemarkedet, kan der opstå en risiko, hvor de spekulative aktører tager fejl og f.eks. overestimerer modhandelsbehovet. I en sådan situation vil der opstå et stort opreguleringsbehov, der overstiger nuværende kapacitets indkøb (reserveindkøb) og Dansk Fjernvarme mangler en beskrivelse af, hvordan Energinet forestiller sig at dække dette behov.

Investeringsincitamenter

Den nuværende modhandelsordning er med til at sikre indtægtsgrundlaget til ejerne af de fysiske anlæg, der kan levere de nødvendige ydelser til elsystemet i Danmark.

Et velfungerende konkurrencemarked kan sikre økonomisk effektivitet i den daglige markedsfunktion og korrekte incitamenter til investeringer i både infrastruktur og produktionsanlæg.

Dansk Fjernvarme frygter, at den foreslåede modhandelsmetode med muligheder for gevinster ved spekulative handler mellem spotmarkedernes tidsrammer og en de-facto reduktion af handelsmuligheder mod syd vil reducere indtægtsgrundlaget for ejerne af fysiske anlæg i Danmark med lukninger til følge. Energinets redegørelser for elforsyningssikkerhed viser alvorlige udfordringer med den fremtidige effektbalance, der hermed risikerer at blive yderligere forringet.

Den foreslåede metode har desuden konsekvens for Tennets incitament til at investere i netudbygninger, der som følge af den nye metode alt andet lige vil blive forringet.

7. februar 2022
Side 6/6

På baggrund af ovenstående opfordrer Dansk Fjernvarme Forsyningstilsynet til ikke at godkende Energinets forslag til ny metode for modhandel.

Dansk Fjernvarme stiller sig til rådighed for uddybende spørgsmål og kommentarer.

Med venlig hilsen

Line Paulin Schmidt
Dansk Fjernvarme
lps@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 42727873